

Prav dobre so ograje iz vrbja posebno še za rečišča, kajti vrbje je mehko ter se prav dobro stisne vkup in tako brani vodi, da ne izpodjeda zemlje. K temu pa še vrbje ne potrebuje posebno veliko strežbe ter raste tako bolj samo ob sebi, kedar se je že v zemlji vtrdilo. Drugače je pa, če še hočeš vrbje le saditi, tedaj je treba že gledati na sadike, da jih ne vduši trava. To se izgodi rado, izlasti če vsadiš le sadike v zemljo ter tiste nič ne pripraviš za nove rastline. Take sadike pač poženó a največkrat je že v malem času po njih.

Kdor hoče ob rečišču imeti dobro vrbje, tako, ki v resnici brani podjedanje vodi, stori dobro, ako celino odpravi, najlezje s tem, da jo obrne. Treba ti je potem vsaj prvo leto obdržati zemljo rahlo in prhko. Ali v tem imaš lahko nevoljo; lahko se namreč zgodi, da pride ravno v tem letu naliv, povodenj ter ti odnese zemljo z vrbjem vred. Pomagaš si pa tu vendar-le še lahko. V to ni treba druga, kakor da raztrešeš med sadike protja ali tudi slamnatega gnoja. To ubrani sadike pa jim še celo nagnoji, nekaj, kar tudi vrbju ni v škodo.

V drugem letu je vrbica, ako je v prvem lepo rastla, že precej trdna ter ima dovolj korenin in je torej že več ne vduši trava. Isto tako pretrpi že tudi kak naliv. Dobro pa ji še stori, ako se poreže okoli nje trava ali tudi poizpiplje, ako je vrbi nedležna.

Druga koristi ti ne daje vrba, kakor da ji lahko vsako leto obsekaš mlado šibje ter ga porabiš ali že za ograjo ali za koše, košare itd. Treba ti je pa tudi v tem biti opaznemu, kajti šibje ni vselej enako dobro. Po vrhu pa še ti vrba, ki ima šibje, posebno služi v zimi ob rečišču, ako se v njem nakopiči led. Vsled tega bi bilo dobro šibje še čez zimo puščati na vrbi. Tako trpi steblo samo manj in tudi njeno koreninje ostane trdno v zemlji, samo pa bi ji jo led in voda odnesla. Šibje spomladi porezano pa je še tudi za rabo.

Čas, v katerem se šibje naj sname s stebela, trpi od novembra tje do marcija, tedaj odkar zgublja vrbje listje in dokler še ne žene. Tako šibje je za vsako rabo, trpi dolgo in človek ga lahko dobi in porabi v dneh, ko ni drugega dela v toliki meri.

Ali se naj šibje vsako, ali le vsako drugo leto seka? Kolikor uči izkušnja, bode ga brž vsako leto sekati, kajti mlado šibje je žilavo ter se da dobro obdelati, stariše pa je krhko in potlej nekaj ga gre že prvo leto h koncu — tudi, če ga ti ni si snel s stebela.

Sraki smodnika!

Malih pticic pevk še smo vselej veseli, če se nam tudi zdí, da nam storé škodo. Kako neprijetno je v logu, na polju, v vrtu, ako je tam vse tiho, ako se ne sliši njih žvrgolenje!

Čedalje manj pa je teh, posebno lesnih pevk. Poleg drugih je njih največja sovražnica sraka. Le-ta jim požre mladiče v gnjezdu pa tudi stare tice prenaša nje nikoli siti želodec.

Sraka sicer stavi svoje gnjezdo visoko, do njega more človek težko, še težje pa zaleze njo samo, vendar pa ni nemogoče, da ji pošlješ porcijo smodnika za kožo, če si le kaj izveden lovec. Tak pa, če si da le nekaj truda, pride že do nje. Ker sraka tudi na njivi ne dela nič prida, bode vsak kmetovalec vesel, da se zniža število teh sovražnic, ki prežé na drobne pevčice.

Sejmovi. Dne 20. maja pri sv. Lenartu v Slov. gor. Dne 21. maja na Črni gori. Dne 23. maja v Loki, pri sv. Lovrencu na Pohorju, v Ulimju, v Središču, Reichenburgu in v Velnju. Dne 25. maja v Dobju, v Ivniku, v Ormožu, v Jarenini, pri sv. Filipu (Kozje), v Rogatcu, v Slivnici pri Mariboru, v Svetincih in Vitanju. Dne 26. maja v Artičah.

Dopisi.

Od sv. Vida na Planini. (Naš prvi maj.)

Vsak človek se veseli radostnega majnika in marsikdo kliče v dolgotrajni zimi s pesnikom:

„Le enkrat daj še majnik zlati,

Da vzorni gledam tvoj obraz!“

Posebno pravi katoličan vsikdar težko čaka na ta lepi mesec, ker je posvečen najlepši med vsemi božjimi stvarmi, Mariji, prečisti Devici. Zlasti pa se je na prvi majnik že davno veselila naša fara, ker je bila ta dan slovesno prenesena v farno cerkev podoba Lurške Matere Božje, katero je 140 cm. visoko krasno izdelal tirolski umetnik g. Ferd. Stuflesser v Grödnju. Že v soboto se je cerkev, kolikor mogoče, dostojno okinčala. Na zvoniku so vihrale lepe zastave in pred cerkvijo je stalo 12 mlajev, okrašenih z zastavicami ter lep slavolok, na čegar eni strani je bilo zapisano: Lurška Mati Božja, prosi za nas! na drugi pa: Bodi pozdravljena nebeška kraljica! Nekako s strahom smo pričakovali nedelje, ker je že več dni bil silen veter, posebno v soboto. Pa ko je v soboto večer zvonov glas ljubko donel: Ave Maria! med gromenjem možnarjev, pristavil je marsikdo svojim navadnim molitvam prošnjo, naj nam nebeška Vladarica izprosi za prihodnji dan ugodnega vremena. Prvi majnik je veselo napočil, bilo je sicer močno vetrovno, a vendar se je kot ribje oko čist, nebeški obok nad nami razprostiral. Okoli desete ure, ko je za eno uro veter potihnil, kar se je vsem čudno zdelo, prišlo je šest gg. duhovnikov k lepo okinčani Mančerkovi kapeli, kjer je začasno bila shranjena podoba Lurške Matere Božje in je bilo že sila veliko ljudi zbranih. Kapela se odpre,

našim očem zablišči nasproti čez vse mila podoba Lurške matere Božje. Godci začno igrati znano Lurško pesem, verniki pa samega veselja solze pretakati. Med tem se podoba blagoslovi in procesija se prične. Bila je velikanska, da take pri sv. Vidu še nihče ne pomni, kajti segala je od Mančekove kapele do vesi. Od vseh strani je prišlo Marijinih častilcev blizu šest tisoč in naj kar omenim, da ves dan ni bilo najmanjše nerodnosti. V procesiji so šli najnaprej možje, na to šolarji s svojo zastavo, za njimi z belo zastavo nad sto belo oblečenih, ovenčanih in z modrimi trakovi po „lurško“ opasnih deklet, ktere so skoro vse bile v soboto pri sv. spovedi, da ne bi samo s čisto, belo obleko, temuč, kar je veliko več vredno, z lepo čisto dušo spremljale Mater Božjo. Pred deseterimi družicami, ki so obkroževale onih šest, ki so nosile podobo, stopali so godci, a za podobo gg. duhovniki, pevci, pevke in ženske. Ko smo eno skrivnost sv. rožnega venca, ki je Lurški Materi Božji toliko priljubljen, odmolili, peli smo po pet kitic Lurške pesmi, kar je bilo veličastno, zlasti, ko je vse ljudstvo z godci vred povzdignilo: „Zdrava, zdrava, zdrava Marija!“ Dospevši v cerkev, ki je že bila natlačena vernikov, postavila se je med navdušenim petjem Lurške pesmi podoba na dotični oltar in č. g. domači župnik in zlatomešnik so se onima dvema ženama, ki ste omislili podobo, zahvalili in s solznimi očmi nam vsem v kratkih besedah položili jedernatih naukov na srce, med vsem družicam, kako si naj venčke hranijo in celo življenje posnemajo Devico Marijo v ponižnosti in čistosti. Potem je bila slovesna pridiga, ktero so imeli Prevorski gosp. župnik. V krepki besedi so nam dokazali, kako da je Marija „pomoč kristijanov“ v dušnih in telesnih potrebah, posebno ker se je osemnajstkrat prikazala v Lurdu priprosti Bernardke in je v spodnji masabijelski dupljini začel izvirati čudodelni studenec, po katerem jih je že tisoče na čudovit način ozdravelo. Na zadnje so se obrnili z milo prošnjo do Lurške Matere Božje, naj razprostre svoje mogočne roke in blagoslovi vso Šentvidsko faro in vse, ki se bodo tukaj Lurški Materi Božji priporočali. Po pridigi so imeli slovesno sv. mešo domači g. kaplan, pri kateri sta jim stregla č. gg. župnika Pilštanjski in Zagorski, popoludne ob pol treh pa pete litanije, pri katerih se je odpevalo, kar še tudi hočemo veliko in velikokrat ponavljati:

Lurška Mati Božja prosi za nas,
K tebi povzdiguje srčni svoj glas,
Devica brezmadežna, prosi za nas Boga,
Prosi Marija v nebesih za nas!

Iz Sitarovec pri Mali nedelji. (Kako se imajo nemčurski lovci.) Marsikateremu čitatelju „Slov. gosp.“ je znana divna okolica malonedeljska. Oko se raduje in se ne nasiti

krasnega razgleda: proti severju se ti odpira mična dolina Bučkovska, proti vzhodu rajsko polje Radislavsko. Na zahodu pa na prijetnem griču ugledaš farno cerkvo, krog in krog obdano s holmci zasajenimi z vinsko trto in sadonosnim drevjem; vse kaže, da je ondašnje ljudstvo pridno in marljivo. Mladina pridno čita mnogo slov. časopisov iz tamošnjega leposlovno-bralnega društva. O pobojih in pretepih se le redko kedaj sliši. — Ali Bože mili! iz slovenskega debela poganja nemčurska kal, in se spravlja neka smrdljiva svojad; ktera si je od občine R. lov. kako oni rečejo, „izlicitirala“. Zares čudni lovci so vam to. Eden je trgovec, ki prodaja sešito obleko, ki je po zunanjsji obliki soditi obleka vinorejskih učencev v Mariboru. Drugi je mesotržec in prodajalec na drobno in debelo. Tretji pa je izvrševalec eksekutivnih dražb. Omenim še nadalje, da so se ti nemčurske lovčeki ob neki priliki bahali, češ, da imajo za 40.000 gold. premoženja. No, ako je temu resnica, da so tako premožni, so si to svoto s trgovino in prodajo mesa pri nas Slovencih nakopičili. Kljub temu pa njih mi zaradi njihovih 40 tisočakov čisto lahko pogrešamo pri občini. H koncu še omenim, da slovensčino in materinstvo hočejo pomandrat. Dokler bodo pa po slovenskih tleh jerebice številili, slovenske zajce in kruh jedli, še ne morejo tega storiti. Ne vdajmo se! Savinski.

Od Ptuja. (Učiteljski izlet.) V sredo dne 11. maja ste učiteljski društvi v Ormožu in na Ptuju priredili skupni izlet v Št. Marjeto nižje Ptuja. Kraj je lep in vreme je bilo ugodno, tedaj pa tudi veselje gg. učiteljev splošnje. Domače učiteljstvo je skrbelo za to, da se je okrasila šola izredno lepo in so zastave vabile goste iz raznih krajev. Ob 11ih je bila v farni cerkvi slovesna maša, katero je služil domači g. župnik Jakob Trstenjak v prisotnosti mnogega občinstva. Učitelji so peli slovesno Miklošičevo mašo, v katero je poseben čveterospev upel krasno ulogo. Po maši je bilo v šolskem poslopju, kjer je vsak došlec dobil iz nežnih rok krasen šopek cvetlic, društveno zborovanje. Tega se je udeležilo 41 učiteljev in učiteljic iz obeh okrajev, poleg zastopniki okrajnih in krajnih šolskih svetov, občinski župani in drugi odlični gostje. Kakor je že navada, pozdravi g. Fr. Žiher, predsednik Ptujkega učiteljskega društva, vse navzočne ter naznani dnevni red. Posebno omeniti je predavanje g. učitelja Božidara Weinharda; predaval je o „domoznanstvu“, to pa tako mično, in popolno, da so mu vsi navzočni krepko odobraval. Predsednik se je govorniku posebno zahvalil. Ko so se rešile razne točke, sklenilo je učiteljstvo, da se g. Janez Legu v Pragi, ljubitelju našega malega naroda, za ustanovitev knjižnice za našo mladino, pošlje po-

sebeno priznanje. H koncu se predsednik zahvali vsem navzočnim za prisotnost ter sklene zborovanje s trikratnim „živio“ našemu milemu cesarju. Vsi zakličejo živio ter stojé pojó cesarsko pesem. Po zborovanju smo se preselili v prostore znanega rodoljuba g. Mikelná, veleposestnika in trgovca, ki nas pozdravi s svojo obiteljjo in godbo. Vsi prostori so bili okrašeni z zastavami, venci in domoljubnimi napisi. Navzočnih je bilo do 60 oseb. Pred zasедanjem je bilo vseh prisotnih predstavljanje, katero je dobro izvršil g. Porekar. Med obedom so bile razne napitnice oblastvom, tovarištvu, častiti mnogo zastopani duhovščini, nežnemu spolu, raznim gostom in prijateljem obeh društev. Urednik „Popotnika“ iz Maribora, g. M. Nerat bil je posebno nazdravljen. Mnogo gostov prišlo je iz Ptujá, Ormožá, Središča itd., kateri so le težko prostore dobili. Po pozdravu teh se začne splošnja zabava s petjem in plesom, ki je trajal dolgo v noč. Posebno zahvalo zasluži mešani zbor iz Ptujá, ki se je izbornó odlikoval z narodnimi pesmami. Naj bo tukaj vsem hvala in slava izročena, ki so se udeležili tega izleta, ali na kak drugi način spomnili se gostov tega izleta. Žal nam je, da se nekateri niso mogli udeležiti. Spominjali smo se jih. Posebna čast pa še gre g. Mikelnu, njegovej sprogi in sinu, ker so tako izbornó stregli z dobro jedjo in pijačo za vse navzočne in nam okrasili njih prostore. Ta dan nam bode v vednem spominu.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Letos se vleko razprave o drž. proračunu čudno na dolgo. Nič manj, kakor 600 govornikov se je oglasilo v podrobní razpravi. Dobro, da je mogoče njih število skrečiti. To dela tudi desnica drž. zbora prav, kakor je potrebno. Le dvoje, troje od vsake strani dobode besedo. potem pa se predloži „konec razprave“ in tedaj si ostali govorniki volijo „glavnega govornika“, se vé, da storite to obe stranki za se. Navadni dobi večino glasov najbolji govornik ali pa tudi tak, ki ima še posebnih želj. Sedaj so prišli že srečno črez „ljudske šole“. Naših poslancev je v tem govoril korar stolne cerkve v Ljubljani. č. g. Klun. Ozerál se je še na žalostne razmere ki so na ljudskih šolah po slov. Koroškem. Upajmo, da ni govoril zastonj! Koroški poslanec g. Hock mu je odgovarjal, toda le ene reči mu ni mogel ovreči. — V nedeljo, dne 12. junija ima „šulverein za Nemce“ (ne nemški šulverein) velik zbor v Gradcu. Na ta zbor vabi tudi trdi (!) Nemec g. dr. Glantschnigg v Celjski „D. W.“ svoje ljudi. Človek, ko bi imel muhe v glavi, vprašal bi pač lahko ta šulverein, kaj bi storil, ko bi mu kje kedaj g. dr. Glantschnigg svoje

otroke ponudil v podporo. Ali bi jih le izpoznali ti možje za nemške. Kolikor, toliko bi jih že spravil v zadrego. — Na Koroškem seza šulverein rad po slov. otrocih, le-ti so tako prav za-nj, saj postavlja svojo šolo najrajši na čisto slov. kraju. Sedaj ga roti nekdo v umazanem nemškem listu, ki izhaja v Beljaku, naj napravi šolo v Golšovem — v vesi, ki ne šteje prav nobenega Nemca, koga naj reši tedaj ondi za nemštvo? — Po kranjskih planinah je bilo uno soboto padlo tu in tam precej snega: v Ljubljani so pa imeli že črešnje na trgu. Zorele so pri Vipavi. V sredo, dne 11. maja, je nastal ogenj v prahalnici tik mesta Kamnik. Nevarnost za mesto je bila tem večja, ker je bilo v prahalnici več centov žvepla. Ko bi se to unelo, bilo bi po vseh prebivalcih; zato pa so bile izbežale že blizu vse ženske in otroci, samo moški so še ostali ter branili in srečno so tudi ubranili — žveplo. Tedaj pa tudi večje nesreče ni bilo. — Tudi na Primorskem je padlo uno soboto snega, posebno pa še na Trebižu in na Predelu, ki veže Primorje s Koroškim. — Mestne volitve v Gorici se vrše takrat brez vsega hrupa, volijo pa se iz večine le italijanski možje. — V Gorici je umrl A. Hribar, vodja na c. kr. učiteljišču. Hvala gre za njim v grob, da je bil vseskozi izvrsten mož, tako v šoli kakor zunaj nje. — Naj bode na novi obrtni šoli v Trstu podučni jezik tudi slovenski, poganjajo se sedaj tamošnji narodni možje. Vrli poslanec v državnem zboru, g. I. Nabergoj, je stavil gledé tega posebno interpelacijo do naščnega ministerstva. Kakor pa je podoba, nima minister veliko volje upreti se italijanskim moževom, ki so zoper to. Tu pač ni strah na pravem mestu. — Poslanec Gr. Tuškanu so domoljubne gospé v Zagrebu podarile srebrno kupo, ko je prišel iz zapora. To pa je madjarsko vladó koj spravilo iz kože ter bi rada še sedaj gospé dala v kazen, toda nihče se ne najde, ki bi povedal njih imena. To je moško. Ogerskemu drž. zboru je iztekla doba ter bodo že meseca junija nove volitve. Slovaki in sedaj tudi Rumunci ne bodo volili, ker pritiskuje madjarska vladna stranka preveč na volilce. Sila ni kaj prida.

Vunanje države. Gledé Bosne in Hercegovine so se uneli po novinah z nova prepíri. Iz njih vidi se pa le to, da nam njíji ne privošči nobena država. — Iz Bolgarije ni izvedeti nobene resnice in je torej bolje, če ne kvarimo z vestmi, ki se dobodo od ondot, papirja. — V Srbiji se sestavlja sedaj novo ministerstvo, v to pride sicer dr. Ristič, ki ni prijazen Avstriji, vendar pa se zatrjuje, da še ostane Srbija tudi naprej Avstriji prijazna. Slabe finance, prazne kase so neki krive, da se ministerstvo poraja le po času. Druga vest pa pravi, da ostane staro ministerstvo. — Ru-